

UZASADNIENIE

M. R. skazano prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 12 listopada 2013 r. w sprawie III K 68/13 za przestępstwo opisane w art. 148 § 1 k.k., popełnione 1 lipca 2012 r., na karę 25 lat pozbawienia wolności na poczet której zaliczono skazanemu okres tymczasowego aresztowania od dnia 15 lipca 2012 r. do dnia 28 lutego 2013 r.;

II. zaocznym Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie VIII K 1553/10 za przestępstwo opisane w art. 209 § 1 k.k. popełnione w okresie od 9 stycznia 2008 r. do 16 sierpnia 2010 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie VI K 1881/11 za przestępstwo opisane w art. 286 § 1 k.k. i z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione 16 września 2011 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny 30 stawek dziennych po 20 złotych.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 18 grudnia 2018 roku wymierzone skazanemu kary pozbawienia wolności orzeczone w sprawach opisanych w punktach I i III połączył i wymierzył skazanemu karę łączną 25 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. wyroki podlegające połączeniu - w zakresie nie objętym wyrokiem łącznym - pozostawił odrębnemu wykonaniu, a na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie umorzył. Na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczając skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od dnia 15 lipca 2012 do dnia 28 lutego 2013 r. ze sprawy III K 68/13 Sądu Okręgowego w Poznaniu i na podstawie art. 626 § 1 k.p.k., art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zwolnił skazanego od obowiązku zapłaty kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa i nie wymierzył mu opłaty.

Apelację od powyższego wyroku na niekorzyść skazanego wniósł prokurator. Zarzucił Sądowi I instancji obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z dnia 20 marca 2015 roku poz. 396) poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji połączenie przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. w oparciu o przepisy obowiązujące od dnia 11 lipca 2015 roku kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec M. R. wyrokami Sądu Okręgowego z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie sygn. III K 68/13 oraz wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu z dnia 18 lutego 2011 roku sygn. VIII K 1553/10, a następnie wymierzenie wymienionemu skazanemu kary łącznej 25 lat pozbawienia wolności podczas gdy wszystkie połączone kary zostały orzeczone do dnia czerwca 2015 roku, w związku z czym wyłączone jest stosowanie art. 4 § 1 k.k., a do orzekania w przedmiocie wydania wyroku łącznego należało zastosować przepisy w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 roku.

Podnosząc te zarzuty na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania w przedmiocie wyroku łącznego na zasadzie art. 572 k.p.k.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja okazała się być oczywiście zasadna.

W pierwszej kolejności wskazać należało – czego nie uwzględnił Sąd I instancji, a co skarżący słusznie podniósł – że w przedmiotowej sprawie zastosowanie znajdowały przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w ich brzmieniu sprzed nowelizacji, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2015 r. Jak bowiem wynikało z przepisów art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396), przepisów wskazanego rozdziału w ich nowym brzmieniu nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie owych zmian, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie wskazanej nowelizacji.

W okolicznościach niniejszej sprawy wszystkie kary zostały orzeczone prawomocnymi wyrokami zapadłymi przed dniem 1 lipca 2015 roku. Zatem dokonując aktu subsumpcji należało zastosować do orzekania w przedmiocie wyroku łącznego przepisy obowiązujące przed dniem 1 lipca 2015 roku, a nie jak uczynił to Sad I instancji, przepisy obowiązujące od dnia 1 lipca 2015 roku, gdyż ocena korzystnej sytuacji skazanego zgodnie z zapisem art. 4 § 1 k.k. w kontekście przepisów wprowadzających nie ma tym przypadku żadnego znaczenia, albowiem artykuł ten nie znajduje zastosowania.

W przypadku skazanego żadna z kar nie została wymierzona po dniu 1 lipca 2015 r. Tym samym, w przypadku skazanego kwestię łączenia kar regulowały stosowne przepisy prawa karnego w ich brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015. Zatem domaganie się przez obrońcę skazanego, by zastosować przepisy znowelizowane, było w sposób oczywisty nieuprawnione.

Na gruncie uprzednio obowiązującego stanu prawnego, art. 85 k.k. stanowił, że jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Tymczasem skazany popełniał przestępstwa: w dniach od 9 stycznia 2008 roku do 16 sierpnia 2010 roku – za co został skazany wyrokiem zaocznym VIII K 1553/10, nieprawomocnym w dacie wydania dnia 18 lutego 2011 roku; dnia 1 lipca 2012 roku, za co skazano go nieprawomocnym wyrokiem III K 68/13 w dniu 12 listopada 2013 roku, dnia 16 września 2011 roku, za co skazano go nieprawomocnym w dniu wydania wyrokiem VI K 1881/11 z dnia 29 lutego 2012 roku. Zatem żaden z powyższych czynów nie został popełniony w warunkach hipotezy art. 85 k.k. w kształcie sprzed 1 lipca 2015 roku.

Powyższe powodowało, z uwagi na brak warunków łączenia, wydanie orzeczenia zgodnie z żądaniem apelacji prokuratora poprzez uchylene zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k.

O kosztach postępowania w sprawie orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 kpk.

Przemysław Grajzer i Urszula Duczmal Przemysław Strach